

Satakunnan ammattikorkeakoulu
Satakunta University of Applied Sciences

LEO PULKKINEN

Toisen roska on toisen taide

OMAN KIERRÄTYSTEKNIIKAN KEHITTÄMISPROSESSI

KUVATAITEEN TUTKINTO-OHJELMA
2022

<p>Author Leo Pulkkinen</p>	<p>Type of Publication Bachelor's thesis</p>	<p>Date</p>
	<p>Number of pages</p>	<p>Language of publication: Finnish</p>
<p>Title of publication One man's trash is another man's art</p>		
<p>Degree program Visual arts</p>		
<p>Abstract</p> <p>The purpose of this thesis was to get to know new techniques and materials. How recycled materials work and how the adoption of a new kind of techniques gave rise to different ideas. Also included are parts from the work diary.</p>		
<p>keywords Trash, new technics, self-development, process, technics research, recycled art, recycled materials, plastic</p>		

Tekijä Pulkkinen, Leo	Julkaisun laji Opinnäytetyö, AMK	Päiväys Month Year
	Sivumäärä xx	Julkaisu kieli Suomi
Julkaisun nimi Toisen roska on toisen taide		
Tutkinto- ohjelma Kuvataide		
Tiivistelmä Tässä opinnäytetyössä pohdin erilaisia tekniikoita ja materiaaleja. Miten kierrätysmateriaali toimii ja miten uudenlaisen tekniikan haltuun ottaminen sai erilaisia ajatuksia aikaiseksi. Mukana myös pätkiä työpäiväkirjasta.		
Asiasanat Roska, uudenlaiset tekniikat, omien kykyjen kehittäminen, prosessi, tekniikoiden tutkiminen, kierrätystaide, kierrätysmateriaalit, muovi		

ALKUSANAT

Haluan kiittää ensimmäisenä puolisoani, Sara Ruskiewiczza päivittäisestä tuesta ja rakkaudesta. Koronatilanne ei ole ollut helppo, joten oman puolison tuki ja halit ovat korvaamattomia. Päivät ovat helpompia ja täynnä iloa. Kiitän Paula Salmelaa inspiroivista kommentteista, neuvomisesta sekä tuesta koko prosessin aikana. Arvostan myös muistutuksia kirjoittamisesta, sillä se osio saattaa helposti joskus jäädä kaiken työskentelyn aikana. On inspiroivaa tavata henkilö, joka on aidosti kiinnostunut siitä mitä minä teen. Lopuksi kiitän myös kämppeiksiäni Alexandraa, Brunoa ja Pineä, jotka raskaiden päivien aikana hoitivat tiskit ja siivoamisen, sekä ylipäätään auttoivat kaikessa. Iso kiitos myös ihanalle taidekoulun yhteisölle, joka lahjoitti minulle jatkuvasti materiaaleja työhön, erityisesti Milo Topra ja Julia Nevalainen. Olette kaikki olleet elämässäni korvaamaton apu, joka on tehnyt työskentelystä hauskaa ja stressitöntä.

SISÄLLYS

1 JOHDANTO	6
2 PROSESSIPÄIVÄKIRJA OSA 1	6
2.1 Teoksen tyylin tausta	6
2.2 Paperista ja kartongista kierrätysmuoviin – otteita prosessipäiväkirjasta.....	13
3 SANANEN MUOVISTA JA ROSKASTA.....	17
3.1 Mikä roskassa viehättää?	17
3.2 Muovin maailma	20
4 UUTTA JA PELOTTAVAA – PROSESSIPÄIVÄKIRJA OSA 2	22
4.1 ruumiillisia haasteita	25
5 LOPUKSI – AJATUKSIA MATKASTA SURUTTOMASSA YÖSSÄ.....	38

LÄHTEET

1 JOHDANTO

Olen pitänyt työskentelypäiväkirjaa kuluneen parin vuoden ajalta. Erityisesti viimevuoden aikana olen tehnyt omaa tutkimustyötä ja suunnitellut lopputyötä. Prosessin aikana olen uppoutunut erilaisiin materiaaleihin, joista lopulta päädyin muoviroskaan.

Teoksessani ”Suruton yö” käyn läpi erilaisia tunteita itsessäni, sitä mikä tekee minusta minut ja kuinka taiteen tekeminen saa minut tuntemaan erilaisia asioita. Mikä sisälläni saa aikaan sen suuren voiman luoda ja kuinka sen luovuuden energia liikkuu minussa.

Käsittelen työssäni myös omia sisäisiä traumojani, työ kuvastaa minulle henkilökohtaisesti niiden ylipääsyä ja vapautta olla se mitä juuri minä olen. Haastan siinä itseni kokeilemalla täysin uusia tekniikoita ja materiaaleja, jopa sellaisia, joiden työstäminen on aiemmin pelottanut minua.

Olen tutkinut kuluneen vuoden aikana erilaisten muoviroskien käyttömahdollisuuksia. Säästin työtä varten puolen vuoden roskat ja keräsin ystäviltä, sekä yhteisöltä myös heidän roskiansa. Poimimalla maasta palasia ja niitä käyttämällä aloin kasata lukuisia oman mieleni palapelejä. Halusin tutkia sitä, miten jostain tyyppillisesti inhottavaksi mielletystä, joka normaalisti heitetään pois, voisi luoda jotain uutta ja hienoa. Jokainen pala työssä on leikattu yksi kerrallaan erilaisista muoviroskista sopimaan omalle paikalleen. Työn pohjarakenne muodostuu yhteen hitsatusta harjateräksestä, joten se on vahva, vaikka ulkopinta näyttääkin herkältä ja miltei sellaiselta, joka voisi kadota ilmaan hetkessä.

2 PROSESSIPÄIVÄKIRJA OSA 1

2.1 Teoksen tyylin tausta

Vuosien 2019–2021 aikana tutustuin uuteen tapaan tehdä veistoksia, aloin paneutua erilaisiin tekniikoihin, joista voisin luoda omanlaiseni tekniikan. Minua kiinnosti,

kuinka tämä materiaali ja tekniikka muovautuu omien käsieni alla. Monien vuosien ajan olen rakentanut palapelejä ja eräs ilta, kun olin siivoamassa sen hetkistä palapeliä pois, jäin katsomaan ja miettimään palapelin muotoa, sitä kuinka palat pysyvät yhdessä työtä rullatessa. Se kasvatti siemenen minussa ja aloin miettiä sitä, minkälaisen palapelin minä voisin luoda. Aloin tutkia materiaaleja, sekä erilaisia muotoja. Koska meri on lähellä sydäntäni, päädyin kalan muotoon. Erityisesti lohen ja hauen struktuuriin. Aloin testata paperille monen muotoisia malleja ja keinoja tehdä kolmiulotteisia palapelejä, ikään kuin tehdäkseni pienoismallin. Lopulta tajusin, että pienoismalli itsessään on oma kokonaisuutensa. Tästä alkoi pitkä tie ja valitsemani tekniikan hiominen.

Löysin paljon taiteilijoita, jotka käyttävät paperia materiaalina tai taittelivat origami veistoksia. Kiinnostaa kuinka tämänkaltainen herkkä materiaali taittuu omien käsien alla ja mihin siitä ylipäättään on. Sattumalta törmäsin netissä omaa ideaa muistuttaviin teoksiin taitelija Wenqing Yaniin joiden pohjalta innostuin työstämään omaa teostani ja tekniikkaa. Yan on aiemmin käyttänyt paperia origami tyylillä sekä palapeli muodossa tehden erilaisia lamppuja tai veistoksia (Yuumei/ Wenqin Yan, 2018). Yan toteaa myös blogissaan saavansa inspiraatiota omiin teoksinsa Ikea-diy- (Do it yourself) vinkeistä missä ihmiset neuvovat erilaisia tekniikkoja miten luoda Ikea-lamppuja kotona. En kuitenkaan niihin paneuduttuani löytänyt vinkkejä omaan teokseeni ja sen tekniikan kehittämiseen. Sain paljon inspiraatiota Yanin teoksista.

i. Tekniikan kehitys.

Päädyin käyttämään materiaalina maitokartonkia. Käytin ensin ohkaisempaa paperia, mutta se on niin herkkää, että teoksen tekeminen hankaloitui. Toisin kuin paperi, maitokartonki on tarpeeksi vahvaa edes pienelle vääntelylle, tosin paljoa virheitä ei voi tehdä, sillä suurempaa taittelua materiaalia ei kestä murtumatta. Tästä johtuen jokaisen palan on sovittava paikalleen juuri oikein ja kerran yrittämällä. Paloille valitsin sekä pehmeitä että teräviä muotoja, ikään kuin erilaisten lintujen sulkia jäljitellen. Tavallaan halusin, että kalat eivät näyttäisi kaloilta, vaan niissä on erilaisia elementtejä, jotka tekevät niistä täysin omanlaisensa. Minua kiehtoi idea haastaa itseäni ja tehdä teos kokonaan punomatekniikalla ilman kiinnitysmateriaaleja kuten liimaa tai teippiä. Koko teos on siis suunnitelmallisesti rakennettu ainoastaan paperia ja saksia hyödyntäen.

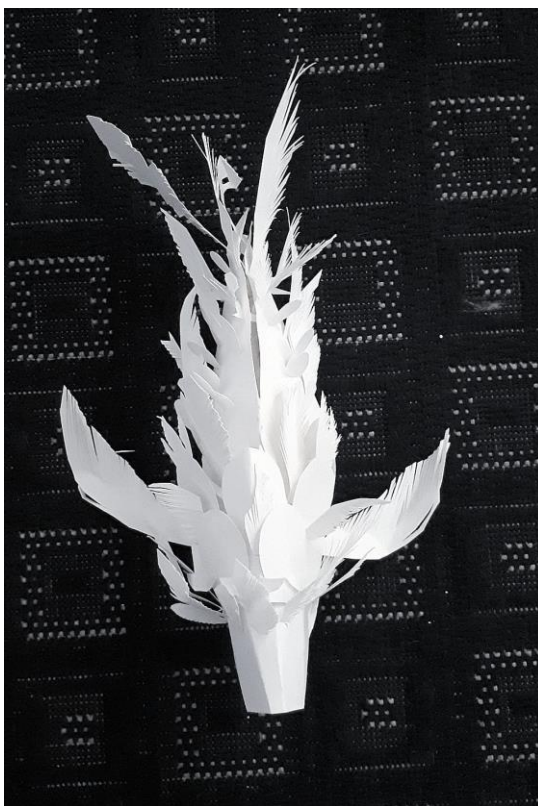
ii. Palojen suunnittelu ja leikkaus

Palat on leikattu huolellisesti siten, että toisiinsa täydellisesti sovitettuina ne lukittuvat kukin paikalleen vähentämättä teoksen liikuteltavuutta. Käyttämäni liitostekniikka mahdollistaa sen, että teosta voi vaihtaa toiseen asentoon. Esimerkiksi liimaliitoksilla kokonaisuutta olisi hankala saada yhtä joustavaksi.

Ikuisuutta työ ei kuitenkaan tule kestäväseen, vaan on ainoastaan hetkellinen teos. Hyvissä olosuhteissa luultavasti 10–20 vuoden kestoinen iältään, ainakin pidettäessä auringolta ja kosteudelta suojassa. Tämän päättelin sen mukaan, kuinka materiaalit ovat käyttäytyneet erilaisten näyttelyiden jälkeen. Auringolle altistumisen jälkeen maitokartonki alkaa kellastua ja se on myös huomattavasti hauraampaa. Testasin teosten kestävyyttä joka näyttelyn jälkeen ollakseni varma, että ne kestävät vielä seuraavissa tilaisuuksissa. Yleensä kokeilin huomaamattomista kohdista repäistä tai leikata pois palan, jota tunnustelin ja vertasin uuteen kartonkiin. Luonnossa maitokartonki maatuu yllättävän nopeasti, vaikka siitä osa on muovia. Austin

Campionin artikkelissa *How Long Does Cardboard Take to Decompose?* (A. Campion) todetaan prosessoidun kartongin parhaimmillaan haihtuvan luontoon 5 vuoden sisällä. Tästä pystyin päättämään myös suurin pirtein eliniän sisätiloissa.

Teoksen pieni elämä myöskin kiehtoi minua koko projektissa, leikittelin sen myötä myös idealla, missä poltan teoksen. Mietin kuinka rituaali korostaisi teoksen haurautta ja hetkellisyyttä entisestään. Mielenkiintoinen idea, joka voisi myös kuvattuna toimia performanssiesityksenä. Toisaalta maitokartongin polttamisesta ollaan montaa mieltä, joten ainakin toistaiseksi tämä on saanut jäädä lähinnä ajatuksen tasolle.

iii. Kuva työskentelyprosessista, "Yksin on vaikea pysyä kasassa"

” Halusin haastaa itseni suunnittelemalla ja toteuttamalla kolmiulotteisen palapelin pelkästään maitokartonkia sekä saksia käyttäen. Palat on punottu ja taiteltu sopivaksi omille paikoilleen. Jokaisella palalla on oma paikkansa, joten se tarvitsee kaikkia paloja pysyäkseen vahvana.”

2020, Omat muistiinpanot teoksesta ”Yksin on vaikea pysyä kasassa” (Isoin kala)

iv..Teoskokonaisuus "Yksin on vaikea pysyä kasassa", 7. kesäkuuta 2021

2.2 Paperista ja kartongista kierrätysmuoviin – otteita prosessipäiväkirjasta

20. huhtikuuta 2021

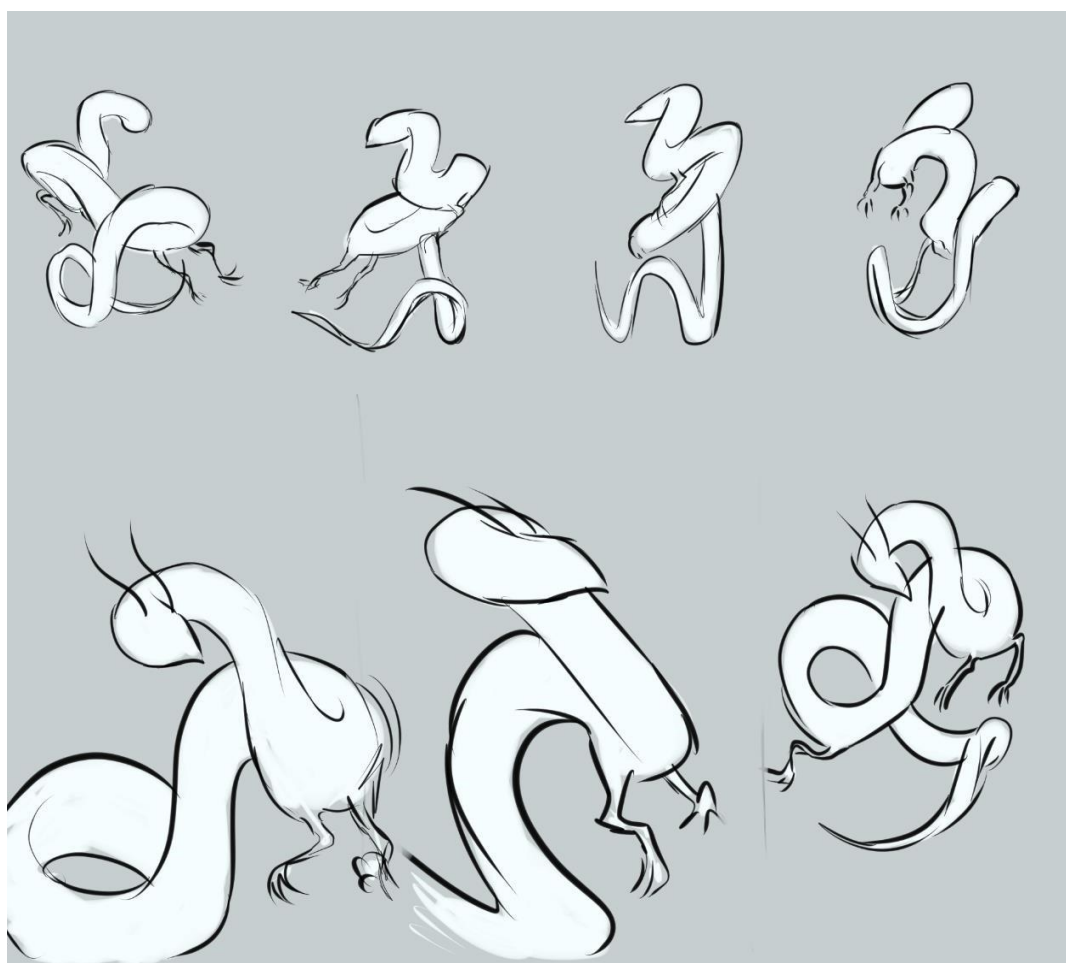
Mitä enemmän olen haastanut itseäni kuluvien vuosien aikana, sitä selkeämmäksi olen kokenut ja huomannut kehityksen omassa taiteellisessa työskentelyssäni. Prosessit on helpompia toteuttaa, olen tyytyväisempi lopputulokseen ja pystyn aloittamaan myös haastavampia töitä puhumattakaan suuruuskaalan kasvamisesta. Kalojen toteuttaminen antoi rohkeutta tulevaisuuden suunnitelmilleni ja teoksen ”Yksin on vaikea pysyä kasassa” vaikutus ja tyylisuunta näkyy nyt myös lopputyössäni.

Kalojen myötä alun perin leikittelinkin idealla, jossa tekisin samalla tavalla maitokartongista punomalla myös tutkintoni lopputyöteoksen, ja olennaista suunnittelussani lopulta oli, että se tulisi olemaan huomattavasti suurempi teos kuin edeltäjänsä. Olosuhteet ja aikataulun järjellisesti huomioon ottaen olen kumminkin päättänyt hylätä suuruudenhullun ideani punomatekniikasta. Olisi hankalaa kuljettaa niin suuri teos ja riskit siinä, että se pysyisi ehjänä ripustukseen asti, olivat liian korkeat. Pohdin vielä, minkälaisia materiaaleja haluan käyttää tulevassa teoksessani. Kokoluokassa tiedostan haluavani mennä suurempaan haastaakseni itseni, mutta nyt on se vaihe, kun mietin muotoja ja eritoten mitä haluan tehdä ja minkä takia.

8. syyskuuta 2021

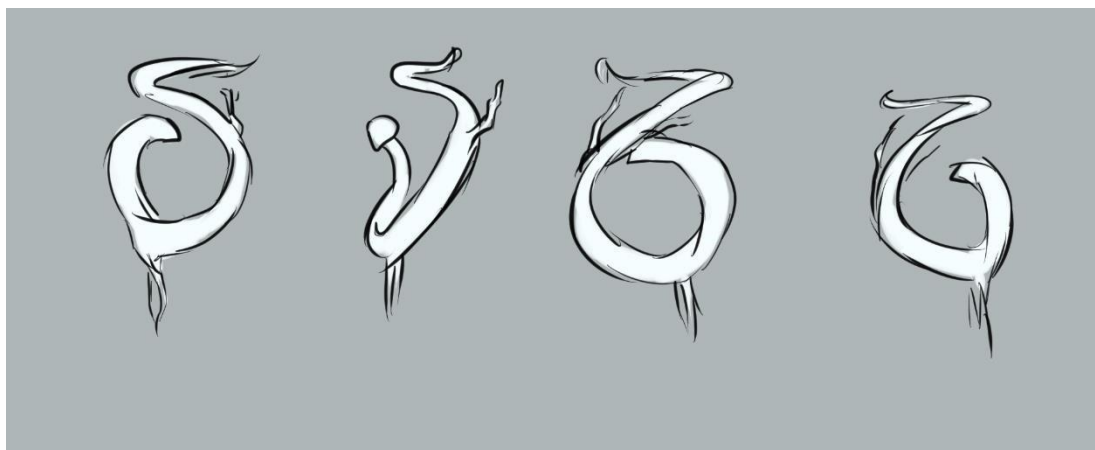
Hetken mietinnän jälkeen päädyin pyörittelemään aiemman teokseni kalojen palasia kollaasitekniikalla apunani tuttu kuvankäsittelyohjelma, jota normaalistikin käytän kuvitustyössäni. Tiedän haluavani jotain samanlaista ja herkkää, mutta enemmän vauhtia ja liikettä. Haluan nähdä kalat kehittymässä johonkin suurempaan.

Olen jo pidemmän aikaa halunnut tehdä jonkinlaisen käärmeteoksen, mutta haluan siihen omanlaisen twistini. Fantasia-aiheet ovat itselle olleet helpotus elämään varsinkin pandemian aikana, joten päädyin itseäni inspiroivaan, aasialaisen mytologian lohikäärmeen muotoon, jonka variaatioista maailmankuulu animaattori ja taiteilija Hayao Miyazakikin tunnetaan. Miyazaki on myös yksi taiteellisista esikuvistani ja hänen menestyksensä on vaikuttanut omiin luovan alan tavoitteisiini. Inspiraationlähteistäni huolimatta haluan toteuttaa oman tulkintani tyypillisen, tai juuri Miyazakin lohikäärmeen sijaan. Lohikäärmeen muotoon on myös helppo saada liikettä, lennokkuutta ja herkkyyttä, juuri sitä mitä kaipasinkin teokselta mielessäni. Lähdin suunnittelemaan erilaisia muotoja mitä haluaisin tavoitella työssäni.

vii. Ensimmäiset luonnokset, 8. syyskuuta 2021

Ensimmäiset luonnokset olivat liian tyypillisiä muotoja aasialaiselle lohikäärmeelle. Halusin teoksesta yksinkertaisemman ja tavoittelin omasta mielestäni abstraktimpaa muotoa. Vaikka ideassani päädyin lohikäärmeeseen, toivon pääseväni edes vähän pois kyseisistä stereotyypeistä ja luovani oman näköiseni otuksen. Referensseinä käytin erilaisia käärmeitä, liskoja, kaloja sekä lintuja. Tutkin niiden muotoja ja osia, jotka erityisesti kiehtoivat minua.

viii. Ensimmäiset luonnokset, 8. syyskuuta 2021

Lopulta päädyin yllä olevassa luonnoksessa esitettyyn muotoon. Pidän sen sulavuudesta ja lennokkaasta asennosta. Muodon valitseminen helpotti muokkaamaan kartonkikalujen kuvista selkeyttävän suunnitelmakuvan, jonka pohjalta on nyt helpompi jatkaa rakenteen suunnittelua.

Osittain on vielä kysymysmerkin alla, minkälaista tyyliä haen teokselle. En halua pyrkiä liian realistiseen konseptiin enkä liian simppelisiin ratkaisuihin. On tärkeää löytää tasapaino kahden välillä sekä oikeanlainen tekstuuri tukemaan visiotani.

Koska muovi materiaalina ja nimenomaan kierrätysjäte olisi se mitä tarvitsen, aloin kerätä itselleni kaikenlaista muovirooskaa kokeiltavaksi. Toteutin ensi alkuun pienoismallin, jolla testasin haalimieni materiaalien potentiaalia. Kaikki puskaradiot

on kyselty läpi ja lahjoituksia tuli valtavasti! Seuraavaksi on myös aika miettiä teoksen runkoa, joka tulee olemaan metallista hitsattu.

ix. Kuva materiaalikokeilusta pienoismallilla.

3 SANANEN MUOVISTA JA ROSKASTA

3.1 Mikä roskassa viehättää?

Olen aina kerännyt kaikenlaista pientä krääsää. Pidän siitä minkälaisia aarteita voin löytää maasta tai muiden ihmisten komeroista. Pieniä ja isoja turhia osia tai tavaroita.

Myöhemmin kiinnostuin myös niiden käyttömahdollisuuksista. Joku päivä sitä tuli vain ajatelleeksi: ”Hei, mihin mä voin käyttää tätä kaikkea krääsää mitä mulla on?”

Miten minä teen siitä jotain uutta ja omasta mielestäni parempaa?

Pidän palapeleistä ja oman elämän haasteista, joten lähdin leikkimään kaikella sillä tilpehäärillä ja roskalla mitä olen vuosien kuluessa tullut säästäneeksi.

x. Lopullinen suunnitelman luonnos, 8. syyskuuta 2021

Materiaalina muovi on minulle täysin uusi tekniikka taiteessa. Varsinkin erilaiset muoviosat ja miten ne toimivat yhdessä. Miten eri vahvuuksien muovikappaleet reagoivat kuumuuden tai liiman kanssa, tai sprayn alla? Lähdin tutkimaan erilaisia vinkkejä ja taiteilijoita, jotka ovat aikaisemmin teoksissaan käyttäneet muovia suuremmissa määrissä, ja etenkin kierrätysmuovia, jota päätin itse hyödyntää. Paneuduin myös muihin taitelijoihin, joiden teostyyli inspiroi omaa veistostani kuten upea Sayaka Ganz ja hänen lumoavat veistoksensa kaikenlaisista kierrätysmuovimateriaaleista, joista Polina Liarostathi kirjoittaa artikkelissaan *Sayaka Ganz's Animal Sculptures Made of Salvaged Plastic* (Yatzer/ Polina Liarostathi, 2012). Ganz kerää teoksiinsa merestä tai maasta löytynyttä muovirokkaa tai metallia, joista hän rakentaa mahtavia veistoksia. Teokset ovat herkkiä ja sulavia, sekä täynnä pieniä yksityiskohtia. Hänen tyyliinsä ja tekemisensä muistuttaa kovinkin paljon itseäni ja sitä, miten minä puuhastelen. Nähtyäni myös Mikko Ängeslevän (ks. esim. Mikko Ängeslevä, works/portfolio) häkellyttävät veistokset minusta alkoi tuntua varmemmalta uppoutua omien roskieni pariin.

Lähinnä englanniksi tuli löydettyä eniten tietoa kaikkialta, kuten videoalusta TikTokista löysin valtavan paljon videoita muovikorkkien uudelleenkäyttämisestä ja sulattamisesta. Moni sulatti niistä suuria massoja, joista pystyi painaa muoteilla korvakoruja, kyniä tai muuta vastaavaa (ks. esim. Franka/ Frankie, 2021), materiaali siis taipuu todella moneen. Myös youtubesta löytyi valtavasti ohjevideoita ja vinkkejä erilaisten muovien käyttöön. Eniten tosin minua kiehtoi korutaitelija Wiebke Pandikow Helsingistä. Löysin häneltä paljon videoita, missä näkee kuinka hän työstää muovia. Videolla *Jewelry Art from recycled plastic bags* (W. Pandikow, 2017) hän muun muassa näyttää kuinka tehdä muovipussista lankaa. Videoilla hän käsittelee erittäin pieniä ja hentoja teoksia työstäen niitä erilaisilla tavoilla muovista.

Oli avartavaa upota enemmän kaikkiin tekniikoihin, ja matkan kuluessa materiaali alkoi tuntua tutummalta ja tutummalta. Halusin kovasti sisällyttää työhön enemmän osien sulattamista ja perehtyä tähän tekniikkaan lisää, mutta muistin kuinka epäterveellistä on haistella erilaisia muoveja ja jätin siis välistä kokonaan isommat sulatushommat. Isoimmat muovihöyryt tulivat enemmänkin sitten leikkaa ja liimaa-vaiheen aikana.

3.2 Muovin maailma

Materiaalivalintani pistää miettimään, minkälaista oma muovin kulutus on. On täysin erilaista katsoa täysiä pussillisia pestyjä muoviosia ja paketteja samassa kasassa kuin sitä hetkeä, kun heität sen yhden muoviroskan roskikseen. Herättää pohdintaa, kuinka minä voisin vähentää ja välttää muovin kulutusta. Vaikka nykypäivinä tuntuukin, että se on hyvin hankalaa, sillä muovia on kaikkialla.

Kävin myös läpi vaiheen, jossa keskityin enemmän mikromuoviin, roskaan luonnossa ja ylipäättään siihen kuinka paljon ihmiset kuluttavat pelkästään muoviroskaa. Useissa muovia käyttävien taiteilijoiden haastatteluissa kuten Suomessa tunnettu muovinen barokkimekko (Kansanuutiset / Maarit Piippo, 2019) ajettiin myös samanlaista agendaa ja kritisointia muovia kohtaan. Se oli tavallaan masentava vaihe mihin uppoutua. Kaisa Salmen teos herätti paljon ajatuksia monessa, ja se toi myös muovin kulutuksen suuremmaksi puheenaiheeksi Suomessa. Seurasin paljon massamediasta juttuja taitelijan performanssi esityksestä, sekä siitä kuinka paljon nuoria oli auttamassa teoksen tekemisessä. On rauhoittavaa nähdä, kuinka yhä useampi nuori on tietoinen roskan kulutuksesta ja kuinka uhkaava se on tulevaisuudelle.

”Keskivertosuomalainen käyttää vuodessa 86 kiloa muovia. Kaiken kaikkiaan kulutusmuovista jätteeksi päätyy Suomessa 140 tonnia.” (YLE Satakunta / Kati Rantala, 2010)

Vaikka olen samaa mieltä useiden haastatteluiden kanssa siitä, kuinka tilanne on hälyttävä, sekä kuinka taide on voimakas vaikutuskeino, en silti uppoutunut omassa

työssäni kyseiseen aiheeseen. Kaikkea materiaalia selatessa tuntui, että se on vähän loppuun kulutettu aihe mistä ei juuri löydy uutta sanottavaa. Osittain tuntuu, että aiheesta on tullut markkinoitu trendi jo sen perusteella, kuinka moni yritys on alkanut hyötyä koko ilmastokriisistä. Osittain taas tuntuu siltä, että koko aiheesta ei jaksakaan edes puhua, kun sitä tuputetaan niin monesta tuutista. Oma työni ei käsittele kyseisiä aiheita, vaikka myös niiden lomassa ajatukset ovat pyörineet, en siis näe työtäni minkäänlaisena kantaaottavana teoksena, vaan lähinnä pyörin omissa henkilökohtaisissa tunnelmissani. Keskityn nimenomaan siihen mitä oma kulutukseni on, ja mitä voin yksilönä tehdä kyseisellä materiaalilla. Otan sen enemmänkin haasteena ottaa haltuun uudenlainen materiaali ja tekniikat sen käyttämiseen. Keskityn myös tämänhetkiseen tunnetilaan teoksen ympärillä ja siihen, mitä minä tunnen, kun teen työtä ja haluan etsiä lähde sille mistä tämä palo tehdä kyseistä teosta tulee. Toisaalta kukaan muu ei tiedä ajatuksiani teoksen takana, mikä tekee yleisön kommentteista mielenkiintoisia ja jättää paljon tulkinnanvaraiseksi.

Ylipäättään tapanani on työskennellä intuitiivisesti teosten kanssa enkä juurikaan suunnittele mitään tarkkaan. Minulla saattaa olla pääpointit mitä haluan teokseen, mutta lähtökohtaisesti luotan omaan vaistooni siitä mitä minä teen. Koen usein taiteen tekemisen omaksi terapiakseni ja se on tapa purkaa kaikenlaisia tunteita sekä nauttia tekemisen ilosta.

On mielenkiintoista seurata mihin oma vaisto vie teoksen, joten lopputulos on yllättävää myös minulle, eikä vain yleisölle. On myös hienoa seurata sitä, miten itsensä haastaminen luo uusia keinoja toteuttaa itseään taiteen kautta ja monesti myös helpottavia menetelmiä ja työkaluja. Verbaalisuus ei ole vahvinta alaani, joten on helpottavaa, että saan taiteeni kautta ilmaista itselleni tärkeitä asioita.

4 UUTTA JA PELOTTAVAA – PROSESSIPÄIVÄKIRJA OSA 2

marraskuu 2021

Aikaisemmin olen ainoastaan toisen opintovuoteni aikana kokeillut hitsausta pienemmässä teoksessa. Koska kuitenkin päädyin tekemään pohjan teräksestä, on pakko uppoutua myös tähän tekniikkaan uudestaan. Sana ”pakko” tulee siitä, että en juurikaan pidä henkilökohtaisesti metallitaiteesta, enkä koe sitä kutsuvaksi tekniikaksi. Oli iso kynnyks edes mennä metallikurssille uudestaan, mutta onneksi pääsin mukaan sillä ilman apua ja kurssia olisi työskentelyni luultavasti viivästynyt. Tavallaan rälläkkä (kulmahiontakone) ja hitsaaminen ylipäätään pelottivat minua. Jännitti kohdata tämänlainen tekniikka, josta ei paljon ole tietoa itsellä, miten materiaali edes toimii ja mitä mahdollisuuksia sillä on. Kurssille osallistuminen tavallaan pakotti tulemaan kouluun, kohtaamaan omat pelkonsa ja oppimaan tekniikka, kun opettajakin on paikalla neuvomassa. Pakko sanoa, että se oli varmaan paras idea mitä olen saanut! On rentouttavaa oppia kädestä pitäen laitteiden käyttö, varsinkin kun opettajalla oli enemmän aikaa näyttää, miten jokainen kone toimii ja miten teos kannattaa tehdä. Dysfasian ja autististen piirteiden omaavana henkilönä kysyn usein moneen kertaan toisille typeriäkin kysymyksiä ollakseni varma, että puhumme samoista asioista ja että olen varmasti ymmärtänyt ohjeet oikein, joten oikeanlaisen opettajan kanssa työskentely on helpottavaa. Tarpeeksi monen varmistamisen jälkeen tuntui varmemmalta käyttää materiaalia sekä koneita ja sain suorastaan inspiraatiota tehdä lisää metalliteoksia. Itselle se oli erittäin voimaannuttava hetki tajuta, että oma pelko oli nyt voitettu.

Teoksen pohjan rakentaminen varsinkin isommalla mittakaavalla on hankalaa, ideassani oli kumminkin tarkoitus jättää sisältöä ontoksi kristalleja varten, vaikka en ole vielä täysin varma, kuinka toteutan tämän vai toteutanko ollenkaan. Ylipäätään

paljon ideoita on vielä auki ja ne selviävät vasta myöhemmin kokeilujen ja pohjan valmistumisen jälkeen. Kyseessä on myös isoin veistos mitä olen ikinä tehnyt, puhumattakaan siitä, että olen toteuttamassa teostani itselleni täysin uudella tekniikalla, eikä valitsemani muotokaan ollut helpoimmasta päästä.

Aluksi kysyin opettajan neuvoja siitä, kuinka saavutan tasapainoisen teoksen, joka tulee ainoastaan yhdestä pienestä reiästä kiinni alustaan. Alusta on marmoria, joten sen kanssa on oltava tarkka kiinnityksen suhteen muutenkin. Päädyin käyttämään suorassa jalassa paksumpaa harjaterästä, joka tukisi suurimman osan teoksesta ja mihin ruuvin kiinnitys tulee myöhemmin. Tein teokselle myös väliaikaisen alustan ohuemmasta harjateräksestä, jotta voin vapaammin liikutella teosta. Kun runko on valmis, väliaikainen alusta leikataan rälläkän avulla pois ja liitetään teos ruuvi kiinnityksellä marmori alustaan.

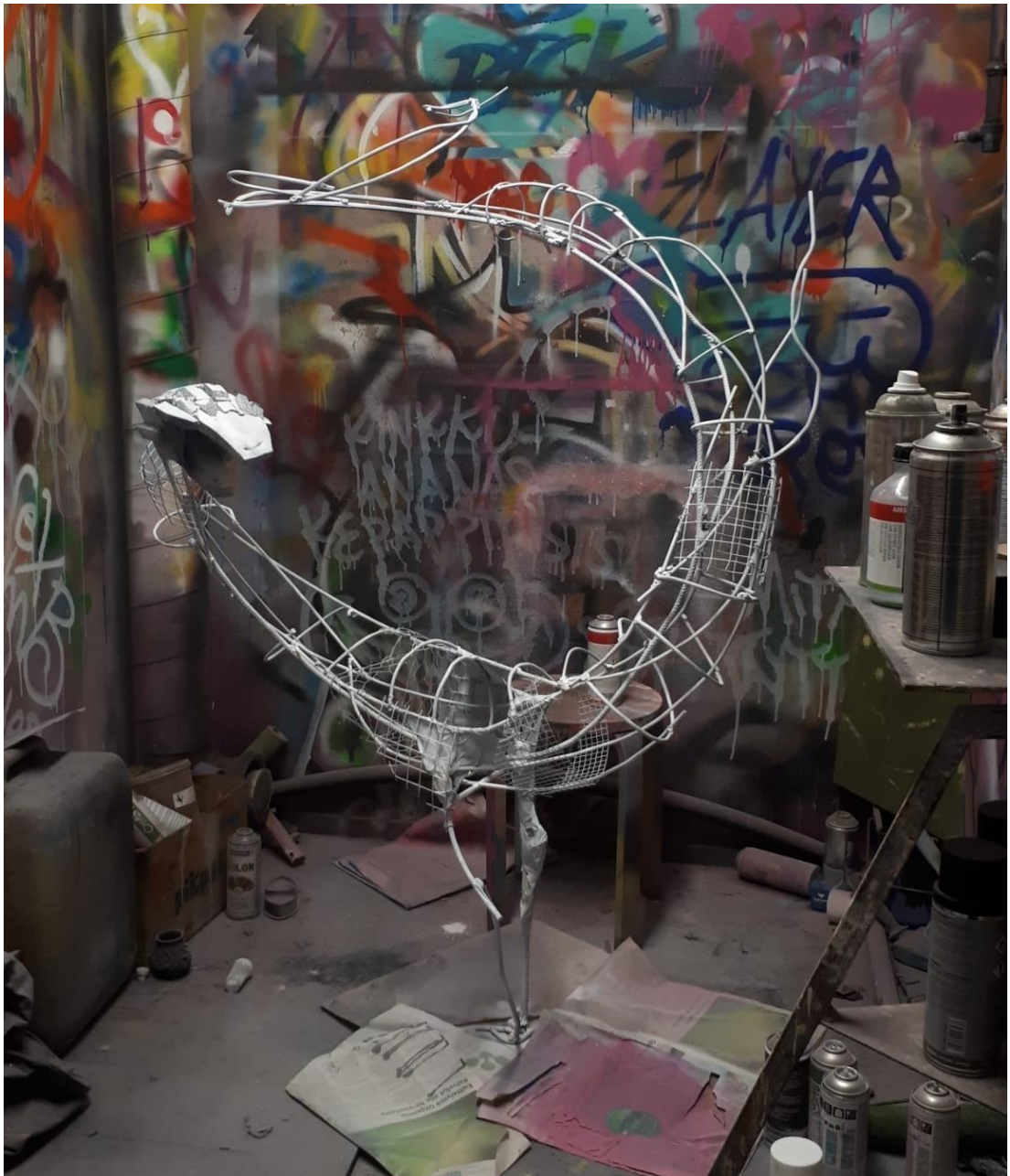
xi. 22. marraskuuta 2021, ensimmäisiä työvaihekuvia

xii. Kiinnitys marmoriin

4.1 ruumiillisia haasteita

Seuraava työvaihe oli saada onttoon runkoon volyyymia. Aloitin prosessin spray-maalaamalla pohjarungon vesipohjaisella akryylimaalilla, joka estää ruostumista suojaen samalla rakennetta rungon ympärillä.

xiii. Maalattu runko

Tukeakseni veistoksen muotoa, lisäsin rungon ympärille rautalankaa ja metalliverkkoa, jonka päälle oli vapaampi alkaa kasata massaa. Tarkoituksena oli rakentaa muotoa ympärille käyttäen muovipusseja, kuplamuoveja, salaattien

muovikääreitä sekä monenlaista muuta kertynyttä ohuempaa muoviroskaa. Erilaisia muotoja rungon sisälle ja ulkopuolelle loin käyttäen roskateemalla styroksia, pahvia, vahtomuovia sekä muovipurkkeja. Käytin muovin kiinnitykseen kuumaliimaa, mutta hyödynsin myös kuumaliimapyssyn päätä sulattamaan muovia ja kiinnittämään tällä tavoin muovia kiinni haluamiini kohtiin. Sain idean käyttää kuumaa liimapyssyn päätä videoista, joita katsoin taiteilija Pandikowilta (W. Pandikow, 2017). Hän ei varsinaisesti käyttänyt liimapysyä, vaan kolvin tapaista laitetta muovin sulattamiseen. Tästä lähdin miettimään, miten itse voisin samanlaisella tyylillä tehdä samanlaisen reaktion muoviin. Oli mielenkiintoista seurata miten eri muovimateriaalit reagoivat kuumuuden alla.

xiv. Lähikuva rakenteen testailusta

xv. Rungon kuori rakentuu

Samaan aikaan pohjaa rakentaessa testailin tekstuuria mitä halusin rungon pintaan. Tutkin myös erilaisia lintuja, muun muassa pöllöjen sulkia luodakseni realistisen vivahteen kuoren pinnan päälle. Jalkojen alueelle halusin pienempiä höyheniä, kun taas kaulukseen valtavampia kerroksia ja höyhenen paloja. Koitin pitää rakenteen yhä realismin ja fantasian välillä, liittäen mukaan hieman myös abstrakteja piirteitä. Höyhenien muotoa oli helppo lähteä leikkaamaan sillä käytin samanlaisia muotoja mitä olin käyttänyt kalaa tehdessä. Oli jokseenkin helpottavaa, kun palat voi vaan leikata ja liimata ilman ylimääräistä miettimistä mikä olisi ollut edessä punomistekniikan kanssa. Olisi ollut huomattavasti haastavampaa miettiä paloja, kun niitä olisi jatkuvasti pitänyt suunnitella ja liittää yhteen. Julian kuuluisien rahkapurkkien ansiosta oli myös hienoa huomata, että muovihöyhenet loivat varsinkin auringon valossa pienen akvamariinin värisen vivahteen teoksen kerroksiin. Aluksi en ollut kumminkaan varma vielä siitä jätänkö kyseisen efektin.

xvi. Tekstuuritestailua

Osa haalimastani muoviroskasta oli haastavampaa leikata käsin, joten käytin myös dremeliä (monitoimityökalu) tarvittaessa, koitin myös ajoittaa työskentelyä niin, että välillä leikkasin höyheniä, välillä kirjoitin muistiinpanoja ja välillä rakensin runkoa. Mitä enemmän työskentely muuttui varmemmaksi, sitä vähemmän kirjoitin prosessipäiväkirjaa. Sitä niin sanotusti upposi täysin työskentelyn pariin. Loppujen lopuksi jäljelle jäi vain muistiinpanoja, joita en sen kummemmin lisää tähän enää ja ylipäätään puhun nyt kaikkea edeltävää seuranneesta loppuprosessista.

xvii. Materiaalien valmistelu

xviii. Massan luominen erinäisillä kierrätysmateriaaleilla

xix. Valmiit palaset

Kun pohja alkoi olla enemmän lähes kokonaan höyhenten peitossa aloin tehdä mahan aluetta. Käytin heijastuspintaista pahvia sekä rikkinäisiä peilinpalasia saadakseni aikaan heijastuksen valon osuessa oikeaan kohtaan. Tuin palasia geometrisiin muotoihin leikkaamalla ja muotoilemalla muovipaloilla simuloimaan fantasiatyylisiä kristalleja. Referensseinä käytin erilaisia olemassa olevia mineraaleja. Pohjan ollessa valmis, suojasin peilit ja spray-maalasin alueet valkoiseksi akryylipohjaisella maalilla.

xx. *Kristallien rakennus*

xxi. Lopputulos spraymaalin jälkeen

Jätin viimeiseksi jalkojen muotoilun ja päällystämisen, sekä muuta pientä viimeisteltävää. Halusin hyödyntää pullojen sekä maitopurkkien korkkeja jollain tapaa, joten olin ajatellut käyttää niitä jaloissa. Käytin myös hyödykseni kaikkia isojen höyhenien leikaamisesta jääneitä pieniä jämäpalasia, hyötykäyttääkseni kaikki materiaalit ilman suurempaa hävikkiä.

xxii. Jalkojen rakenteen kehitys

xxiii. Jalkaprosessi

Viimeistelyn ohessa aloin myös lisätä hologrammityylisiä kristalleja lisätäkseni erisävyisiä vivahteita teokseen tuoden teokseen lisää elävyyttä pienillä värielementeillä, jotka valkoisella pohjalla korostuvat nätisti. Päätin myös lopulta kumminkin jättää sinertävien rahkapurkkien pintaa ja logoja näkyviin, jonka johdosta teokseen jäi juuri sopiva aavistus sinertävää hehkua.

xxiv. Kristallipaja

Teos oli nyt viimeisiä loppusilauksia ja kuljetuslaatikkoa vaille valmis.

5 LOPUKSI – AJATUKSIA MATKASTA SURUTTOMASSA YÖSSÄ

Suruton yö kuvastaa minulle toivoa tulevasta. Teos ”Yksin on vaikea pysyä kasassa”, nimensä mukaan tuo esille ajatuksia yksinäisyydestä ja epätoivosta, se on siis täysi vastakohta ”Suruton yö” teokselle. Lohikäärme symbolisoi paljon henkilökohtaisia tunteita menneestä, itkin usein yöt nuorena. Stressaan helposti ja pelästyin pienistä asioista, vaikka sitä ei ulkopuolinen välttämättä näkisikään. Suruton yö näyttää sen yhden riemun yön, jolloin kaikki on tasapainossa. On turvallista ja rauhallista hengähtää. Kaikki on hyvin. Kalojen kohdalla koin olevani eksynyt ja pelokas tulevaisuutta kohtaan, moni kaverisuhde oli mennyt ristiin ja korona riehui ympäri maapalloa. Tuleva on epävarmaa, eikä samaa tukiverkkoa joka koulun kautta tuli, ole enää ympärillä, kun kaikki istuvat kotona. Suruton yö on pelon voittamista ja kehittymistä monessakin asiassa mikä on itselle valtavan voimaannuttava kokemus. Olo on vahva ja rohkea jatkoa ajatellen eikä enää pelota edes yksinäisyys, tai mysteerinen tulevaisuus. Jokainen työstämäni teos on omanlaisensa terapiaistunto, vaikka ne käsittelisivätkin iloisia aiheita, on siis vapauttavaa jatkaa matkaa teoksien valmistumisen jälkeen.

On tavallaan hassua, kuinka paljon voisin puhua kaloista ja niiden merkityksestä, sisällöstä on myös helpompaa puhua kuin mitä taas tulee lohikäärmeeseen. On haastavaa tuoda esille iloa ja kaikkia niitä hyviä tunteita. Tavallaan koen, että se ei tunnu yhtä merkittävältä taidemaailmassa tai omalla kohdalla. Menen suorastaan lukkoon siinä tilanteessa, missä saisin puhua vapaasti teoksesta, ja siitä mitä se symbolisoi minulle. En osaa edes itse kovinkaan selittää mitä se merkitsee minulle. Oikeastaan pidän siitä, että varmaa vastausta ei kaikkeen aina ole ja on tilaa tulkinnanvaraisuudelle.

Opin paljon teoksen matkassa enkä malta odottaa tulevaa.

xxv. Teoksen kuljetuslaatikko ja suojaus

xxvi. Valmis teos, "Suruton yö", Galleria Saskia, 2022

LÄHTEET

Hunker. [Austin Campion]. How Long Does Cardboard Take to Decompose?
<https://www.hunker.com/13406964/how-long-does-cardboard-take-to-decompose>

Franka. [Frankie]. (5.8.2021). [video]. Tiktok.
<https://vm.tiktok.com/ZMLGKmfjC/>

Polina Liarostathi. (18.10.2012). *Sayaka Ganz's Animal Sculptures Made of Salvaged Plastic*. [artikkeli]. Yatzer.
<https://www.yatzer.com/Sayaka-Ganz-Animal-Sculptures-Made-of-Salvaged-Plastic>

Maarit Piippo. (8.7.2019). *Plastic Mama -performanssi nostaa muovin EU:n tietoisuuteen*. [uutiset]. Kansanuutiset.
<https://www.kansanuutiset.fi/artikkeli/4109349-plastic-mama-performanssi-nostaamuovin-eun-tietoisuuteen>

Wiebke Pandikow. [W. Pandikow]. (11.1.2017). *Jewelry Art from recycled plastic bags*. [video]. YouTube.
<https://youtu.be/e5k0893nOWQ>

Wiebke Pandikow. [Finnish Cultural Foundation]. (7.4.2015). *Tieteestä ja taiteesta: Wiebke Pandikowin muovikorut*. [video]. YouTube.
<https://youtu.be/yMXZRPUwHLU>

Kati Rantala [YLE Satakunta]. (9.4.2012). *Muovi taipuu taiteeksi Porissa*. [Artikkeli]. Yle.
<https://yle.fi/uutiset/3-5558208>

Mikko Ängeslevä. (2022). [Portfolio-nettisivut].
<https://www.ngeslev.com/works>